

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
22/2104-

Dato
28. april 2022

Representantforslag nr 207 S (2021-2022) om å utvikle alternative sluttvurderingsformer for dagens eksamen i ungdomsskole og videregående opplæring

Representantene Unneland, Wold og Øvstegård har fremmet et forslag om at det utvikles alternative sluttvurderingsformer til dagens eksamen i ungdomsskolen og videregående opplæring. Jeg syns det er et interessant forslag, og jeg vil gjerne starte med å gjenta at vi i tråd med Hurdalsplattformen skal gjennomgå behovet for endringer og bedre former for vurdering i skolen. Rammene som regjeringa har satt, er imidlertid at vi vil bevare både eksamen og karakterer som vurderingsform i skolen.

Jeg vil også påpeke at eksamenskarakterene utgjør et mindretall av elevenes vitnemål. Det store flertallet av karakterene er standpunktkarakterer. I standpunktvurderingen er det allerede i dag gode muligheter for å ivareta mye av det representantene etterspør i forslaget, inkludert bredere og varierte vurderingsformer. Det er for eksempel fritt frem for skoler og lærere å ta i bruk mappevurdering i undervisningsvurderingen og når de setter standpunktkarakterer. Jeg har stor tro på at norske lærere inkluderer ulike vurderingsformer i sin vurderingspraksis.

Eksamen er slik jeg har kommunisert ved flere anledninger, en viktig del av vurderingssystemet. Regjeringa skal sørge for at vurderingsordningene både er i tråd med læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 og at eksamen som vurderingsform er pålitelig og rettferdig. Derfor er det viktig å vurdere om det trengs endringer i eksamensinstituttet når samfunnet og skolen utvikler seg.

I dag er det relativt lite forskningsbasert kunnskap om eksamen. Dette ønsker vi å gjøre noe med. Skal vi gjøre endringer er det viktig at vi innhenter mer kunnskap og gjør oss erfaringer slik at vi har et solid kunnskapsgrunnlag før vi tar beslutninger.

Utdanningsdirektoratet (Udir) har over tid jobbet mye med vurdering. De har nylig sendt et brev til Kunnskapsdepartementet med forslag til utprøvinger og forsøk på vurderingsfeltet. Målet er å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag for arbeidet med å forbedre sluttvurderingsformene og eksamen. Det er særlig viktig å knytte vurderingsfeltet til oppfølgingen og implementeringen av fagfornyelsen og fullføringsreformen, noe som også innebærer å knytte det til eksamensgruppas arbeid. I tillegg bringer teknologi og digitalisering nye muligheter i eksamensformat og oppgavetyper som vi må vurdere på en grundig faglig måte.

Representantene ber regjeringen gi fylkeskommunene mulighet til å gjennomføre lokale prøveordninger med alternative sluttvurderingsordninger. Som nevnt, er vi i gang med å se på mulige utprøvinger eller forsøk. Hvordan innretningen blir og i hvor stor grad det vil være mulig for hver enkelt skole eller hver fylkeskommune å tilpasse utprøvinger eller forsøk til lokale forhold, er det for tidlig å si noe om. Her er det mange hensyn å ta, men det er særlig viktig at forsøk eller utprøvinger som gjennomføres, ivaretar og sikrer elevenes rettssikkerhet og rettferdige sluttvurderinger sånn at de kan komme seg videre i utdanning eller arbeid. Udir vil knytte til seg forskningsmiljøer for kunne legge opp til ulike utprøvinger eller forsøk. Dette vil kunne gi et kunnskapsgrunnlag for eventuelle kunnskapsbaserte endringer i utformingen av vurderingsordningene.

Det er mange ulike meninger om eksamen, og endringer i eksamens- og vurderingsformene fører så å si alltid til diskusjoner. Det er bra. Vi skal derfor gi oss tid til å forankre og høre på de sentrale partene i skolesektoren i slikt arbeid. Dette gjelder for eksempel både elever, lærere og skoleledere. Udir forsikrer at de vil sørge for god dialog med organisasjonene som representerer disse partene i arbeidet.

Jeg skal sørge for å holde Stortinget på egnet måte orientert om hvilke endringer vi vurderer å gjøre. Men vi må aller først gjøre et grundig forarbeid slik at erfaringene vil gjøre oss kan inngå i kunnskapsgrunnlaget for mulige større endringer på nasjonalt nivå. Å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag gjennom utprøvinger eller forsøk og kunne gjøre grundige evalueringer av disse, tar tid.

Når vi jobber for å utvikle skolen og opplæringen, mener jeg det er viktig at vi også vurderer behov for endringer og justeringer i en så viktig og solid institusjon som eksamensinstituttet og vurderingsformene i skolen. Bare slik kan eksamen og vurderingsformene fortsatt ha relevans og være nyttig.

Med hilsen

Tonje Brenna

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur